

Vážené kolegyně, vážení kolegové,

opět se setkáváme v novém roce, což mi připomíná, že se naši oblíbení Mayové patrně zmýlili, když předpověděli konec světa na závěr roku minulého.

Pravda, jiné výklady hovoří o tom, že neměla nastat drastická katastrofa, ale že vstoupíme do nové etapy transformace vědomí lidstva s návratem k duchovním hodnotám a odkloníme se od materiálního pojetí současné civilizace. Nic proti tomu, ale než se tak stane (příští kalendářní cyklus bude trvat 5125 let), budou se nám do začátku jistě nějaké ty autorské honoráře z OSA hodit.

Prožil jsem s OSA víc než oněch posledních dvacet let samostatnosti České republiky. Začátky devadesátých let byly plné hektických změn. Nová konstituce OSA, zásadní změny stanov a rozúčtování a také hledání místa na slunci v naší společnosti. Opírali jsme se přitom o zkušenosti evropských sesterských organizací, zejména o německou GEMA a nakonec jsme z toho nevyšli tak špatně.

Ve druhé polovině devadesátých let se však z okolí začaly ozývat disharmonické tóny. Jeden člen managementu rakouské AKM, která patří

z pohledu inkasa k neefektivnějším evropským ochrankám, mi na můj dotaz, jak to dělají, odpověděl: „Musíte vybírat co nejvíc, ale nesmíte přitom nikoho naštvat.“ Mají tam asi jinou společnost, protože my jsme v té době vybírali opravdu málo, ale naštvání na nás byli úplně všichni. Média se postavila na stranu uživatelů a OSA se ocitl na pranýři. Tato situace nás stála mnoho sil a jistě také nemálo finančních prostředků. Naše pozice na trhu s duševním vlastnictvím tím byla dlouhodobě oslabena. Chybou na naší straně tehdy bylo: špatná komunikace s veřejností, technokratická forma výběru inkasa a prakticky žádné PR.

Po roce 2000 se situace začala pomalu uklidňovat, a to zejména po úspěšně ukončeném soudním sporu s TV Nova. Někdy v této době byl nastartován i proces, kdy nelegální kopírování začalo viditelně poškozovat zájmy nositelů autorských práv. O něco později se přidává také nelegální šíření hudebních děl prostřednictvím sítě internet. >

// Mají tam asi jinou společnost, protože my jsme v té době vybírali opravdu málo, ale naštvání na nás byli úplně všichni.

> V minulém roce opět poklesl prodej hudebních nosičů o 25%! Na druhé straně se domnívám, že právě diskuse vedená okolo internetu na téma autorských práv paradoxně přispěla k reálnějšímu vnímání ochranných organizací. Stáváme se součástí procesu, jak legálně (či nelegálně) užívat chráněná díla. K uživatelům se chceme chovat vstřícně a umožnit jim přístup k repertoáru OSA, což je také jedním z našich úkolů (autorský zákon nebyl napsán jen pro autory). Vážnější spory obvykle rozhodují soudy. Ne vždy jsme stoprocentně úspěšní, ale celkové skóre ukončených sporů hovoří jednoznačně v náš prospěch. V této oblasti nám významně pomáhá komunitární právo (soudní judikatura EU a doporučení Evropské komise).

A nějaké to osobní poučení? Naučil jsem se rozlišovat, kdy je naše rozhodování při hlasování důležité, protože se skutečně něco mění, a kdy naopak navrhuje to či ono, ale ve skutečnosti děláme stále totéž. Tam nahradíme slovíčko, tam připojíme větičku, ale nic se nezmění. Jen náš Rozúčtovací řád nabývá na objemu a ubývá na srozumitelnosti.

S tím souvisí další poučení. Každá změna Rozúčtovacího řádu, která změní tok finančních prostředků, musí být podložena čísly (výpočty, analýzy, simulace rozúčtování). Jinak může i dobře míněná myšlenka natropit nepředvídatelné následky.

Náhlé změny, které jsou přijaty v časové tísní, nebo jsou „protlačeny“ proti obecnému konsenzu, nemohou mít trvalý charakter a po čase bývají přepracovány nebo odstraněny.

OSA také neexistuje sám o sobě. Je to jakýsi živý organismus, který se pohybuje v proměnlivém prostředí a jeho existence je podmíněna mnoha faktory.

Podobnou iluzí je, že existuje nějaký trvalý zdroj finančních prostředků, který sám od sebe mechanicky proudí do OSA. Je to z valné většiny výsledek práce našeho managementu a práce více než stovky našich zaměstnanců. Bez nich by nám sebelepší autorský zákon ani sebeosvícenější dozorčí rada příliš nepomohli.

OSA zastupuje skladatele rozdílných žánrů, textaře, nakladatele – kteří jsou právnické i fyzické osoby, dědice autorských práv, zahraniční nositele práv a zastupované ze zá-

kona. Na první pohled to nejsou úplně sourodé skupiny a občas některou napadne, že by si zasloužila větší podíl z onoho pomyslného koláče odměn, anebo že by si některá jiná zasloužila méně. Tím přirozeně vzbudí nelibost ostatních a skupiny se dostávají do konkurenčního postavení. Měl bych proto do nového roku jediné přání, abychom k sobě navzájem chovali o něco větší důvěru a o něco větší respekt. Důvěra je základem dobrých vztahů a dobré vztahy jsou základem kvalitní spolupráce. Ve skutečnosti jsou naše zájmy společné a jsme závislí jeden na druhém. Cestou k tomu může být jen naprostá otevřenost a společná transparentní diskuse o všech důležitých otázkách našeho sdružení.

A tak vás všechny srdečně zdravím a členy OSA zvu na valné shromáždění 2013, na kterém mimo jiné proběhnou volby do Dozorčí rady OSA na příští tříleté období. Valné shromáždění se bude konat 13. 5. v tradičních prostorách Crowne Plaza. A hledme, už se mi sem zase připletli ti Mayové. Třináctka je totiž jejich šťastné číslo. Tak doufejme, že bude šťastná i pro nás.

Hodně úspěchů „v novém roce“, přeje Vás
Luboš Andršt,
předseda Dozorčí rady

// OSA také neexistuje sám o sobě. Je to jakýsi živý organismus, který se pohybuje v proměnlivém prostředí a jeho existence je podmíněna mnoha faktory.